

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Miriam Hajrová

Rodičia a ich účasť v edukačnom procese

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Bratislava, 2012

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor Mgr. Miriam Hajrová
OPS/OSO:

Kontakt na Základná škola Tribečská 1653/22, 955 01 Topoľčany
autora: miriamhajrova@gmail.com

Názov Rodičia a ich účasť v edukačnom procese
OPS/OSO:

Rok vytvorenia 2012
OPS/OSO:

Odborné stanovisko vypracoval:

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov. Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová: spolupráca, stretnutie, škola, trieda, učiteľ, rodičia, deti, skupina, pracovný list, bájky, Vianoce, cinquain, bingo, milé poznámky

Anotácia: V práci predstavujem dve ukážky spoločných stretnutí rodičov, žiakov a triednej učiteľky. Prvé stretnutie prebiehalo u žiakov 2. ročníka ZŠ na hodine čítania a druhé stretnutie bolo v 4. ročníku s vianočnou tematikou. Rodičia spolu s deťmi čítajú, skladajú, píšú, súťažia, hodnotia sa, spoznávajú sa.

Obsah

Úvod	4
1 Čítanie bájok spolu s rodičmi	
1.1 Všeobecná charakteristika stretnutia.....	5
1.2 Postup a organizácia činnosti žiakov a rodičov.....	5
1.3 Odporúčania pre prax.....	8
2 Vianočné stretnutie	
2.1 Všeobecná charakteristika stretnutia.....	10
2.2 Postup a organizácia činnosti žiakov a rodičov.....	10
2.3 Odporúčania pre prax.....	12
Záver	14
Zoznam použitých bibliografických zdrojov	15
Zoznam príloh	16

Úvod

Hlavným impulzom na písanie tejto práce bola moja skúsenosť so zapojením rodičov do edukačného procesu primárneho vzdelávania.

Výsledky výskumov aj skúsenosti pedagógov a psychológov z praxe škôl potvrdzujú, že dobrá vzájomná spolupráca školy a rodiny má výrazne pozitívny vplyv na školskú úspešnosť detí v škole: zlepšuje motiváciu žiakov pre učenie a ich disciplínu v procese výchovy a vzdelávania, zvyšuje študijnú výkonnosť detí, a čo je rovnako dôležité, znižuje a odstraňuje problémy žiakov v správaní. Dokonca sa potvrdilo, že ak sa aj sami rodičia aktívne spolupodieľajú na edukačných intervenciách, pozitívny účinok intervenčných postupov smerom k náprave problémov správania a učenia u detí sa zvyšuje. Pokladám za veľmi dôležité získať si dôveru u rodičov, ktorí sú v dnešnej dobe veľmi nároční. Jednou z možností je vtiahnuť rodičov do vyučovania aj spôsobmi aké opisujem vo svojej práci, ktorej cieľom je ukázať ako sa dajú v praxi realizovať nenáročné a netradičné stretnutia s rodičmi.

Prácu mám rozdelenú do dvoch kapitol. V prvej kapitole opisujem vyučovací blok čítania bajok spolu s rodičmi, v druhej kapitole sa venujem opisu vianočného posedenia žiakov a rodičov. Dôležitý je aj obsah príloh, kde sú konkrétne učebné materiály využité v oboch stretnutiach. Obe stretnutia mám odskúšané niekoľkokrát. Realizovala som ich s rodičmi intelektovo nadaných detí. S intelektovo nadanými žiakmi pracujem 12 rokov. Opísané aktivity som realizovala s 13 žiakmi a ich rodičmi. Myslím si však, že sú ľahko realizovateľné aj v bežných triedach a rôznych ročníkoch podľa uváženia učiteľa.

1 Čítanie bajok spolu s rodičmi

1.1 Všeobecná charakteristika stretnutia

Cieľová skupina : 2. ročník ZŠ

Časová náročnosť : 2 h

Hlavný cieľ stretnutia : zdokonaľovať techniku čítania, čítať s porozumením, poznať význam bajok

Čiastkový cieľ stretnutia: zlepšiť sociálne a komunikačné zručnosti, vedieť pracovať v skupine s dospelými ľuďmi

Vymedzenie kompetencií: uznať iných a vedieť spolupracovať, mať pozitívny vzťah k svojmu okoliu, dodržiavať pravidlá, využívať poznatky z rôznych predmetov

Vyučovacie predmety : slovenský jazyk - čítanie

Pomôcky: obrázky spisovateľov, obrázky zvierat, vytlačené bajky na farebných papieroch, farebné lepiace papiere, pracovné listy, písacie potreby

1.2 Postup a organizácia činnosti žiakov

a) Motivácia

Privítame rodičov detí v našej triede a zaželáme im veľa úspechov. Rodičom zároveň oznámime, že sa stávajú žiakmi tejto triedy. Rodičia sedia v už pripravených laviciach a žiaci sedia na koberci. Urobíme si so žiakmi krátku komunitu. Spýtame sa ich ako sa cítia, či majú trému. K téme sa dostane otázka: „ Čo je bajka?“. Týmto úvodným brainstormingom zistíme čo žiaci vedia o bajkách. Po vzájomnej diskusii zhrnieme poznatky. Bajky sú krátke príbehy, kde zvieratá majú ľudské vlastnosti a vždy z nich plynie ponaučenie. Najznámejší bajkari boli : Ezop, Jean de La Fontaine, Ivan Andrejevič Krylov, Jonáš Záborský. Máme pripravené fotografie s krátkym životopisom týchto spisovateľov. Prečítame si ich a vystavíme v triede - *príloha 1*.

b) Činnosti

Žiakom a rodičom dáme vybrať rozstrihané bajky, ktoré sú na farebných papieroch. Na laviciach sú umiestnené nerozstrihané bajky, v každej skupine iná bajka na inom papieri. Podľa farieb rozdelíme všetkých prítomných do skupín (obr.č.1).

Obr.č.1. *Príprava triedy pred hodinou*

(foto: Hajrová M., 2009)

Žiaci a rodičia sa usadia k stolom podľa farieb. Zložia spoločne rozstrihanú bájku a po výzve učiteľa ju jednotlivé skupiny postupne čítajú. Každý číta svoju vylosovanú jednu časť bájky. Po prečítaní si skupina premýšľa a vyberie z viacerých možností ponaučenie bájky. To správne ponaučenie priradia k zodpovednému obrázku na magnetickej tabuli (obr. č.2). Bájky s ponaučeniami – *príloha 2*(veľkosť písma je použitá totožná ako pri aktivite). Obrázky k jednotlivým bájkam – *príloha 3*.

Obr.č.2. *Priradovanie ponaučení*

(foto: Hajrová M., 2009)

Vo všetkých bájkach vystupovali zvieratá. Každá skupina si vyberie jedno zviera zo svojej prečítanej bájky. Poznatky o zvieratku zhrnú do neveršovanej básne zvanej *cinquain*. (Cinquain- 1.verš: 1 východiskové slovo, 2. verš: 2 slová – prídavné mená, ktoré

vystihujú východiskové slovo, 3. verš: 3 slová – slovesá vyjadrujúce dej, činnosť, stav východiskového slova, 4.verš: 4 slovná veta v ktorej sa prezentuje svoj vzťah k slovu v prvom verši, 5 verš: 1 slovo- synonymný výraz k prvému slovu.) (Klimovič, 2009, s. 128-129)

Štruktúra cinquainu:

Zajac

Aký je: _____

Čo robí: _____

Veta: _____

Synonymum: _____

Po vytvorení cinquainov, každá skupina svoj výtvor prezentuje. Odmeňujeme sa potleskom.

Hra, ktorá rozhybe všetkých prítomných sa volá bingo. Všetci v triede dostanú hárok papiera s natlačenou tabuľkou – príloha 4 (obr.č. 3) .

Obr. č. 3 Hra Bingo

(foto: Hajrová M., 2009)

Prví traja, ktorí majú vyplnené všetky okienka v tabuľke dostanú odmenu.

c) Záver

Poslednou aktivitou bolo vzájomné ocenenie sa. Každá skupina mala na stole pripravené farebné lepiace lístky. Rodičia aj deti si vzájomne písali milé poznámky (obr. č. 4).

Obr. č. 4 *Milé poznámky*
(foto: Hajrová M., 2009)

1.3 Odporúčania pre prax:

Čítanie bajok prebiehalo ako 1 vyučovací blok v mesiaci november. Takéto zapojenie rodičov do vyučovacieho procesu je ľahko realizovateľné v bežných podmienkach školy. Potrebné bolo vedieť presný počet rodičov, aby sa dali presne pripraviť materiály na prácu v skupinách. Prácu v skupinách a aktivity ako brainstorming, bingo, cinquain a milé poznámky bežne používam aj na iných vyučovacích hodinách. Žiaci tak mali tieto metódy vyskúšané, iba pre rodičov to bolo niečo nové. S nadšením sa však pustili do spoločnej práce. Zaujímavé bolo, že skupiny sa vytvorili tak, že nie každý rodič mal to šťastie byť v skupine so svojim dieťaťom. Zaraďovanie do jednotlivých skupín bolo náhodné podľa vylosovaných farieb, a tak skupiny boli zmiešané. Bajky boli rozstrihané presne na počet členov skupiny. Vytlačené na farebnom papieri, primeranej veľkosti písma, aby sa deťom dobre čítalo. Ponaučenia boli vytlačené výrazným písmom, aby ich bolo dostatočne vidieť z tabule. Čítanie časti bajky bolo podľa mojich pozorovaní niekedy viac stresové pre rodičov. Pre väčšinu detí bolo vzácné počuť nahlas čítať svojho či spolužiakovho rodiča. Pri tvorbe cinquainov bolo dôležité vysvetliť túto metódu písania, pretože rodičia písali takýto typ básne prvýkrát. Deti im však pri tom s radosťou pomáhali, keďže pre nich bola aktivita známa. Prezentovanie jednotlivých aktivít prenechávali rodičia prirodzene na deti. Bingo však dostalo celú triedu do pohybu a rodičia pracovali veľmi súťaživo. Víťazom sa stal aj jeden z rodičov. Táto aktivita priniesla veľa zábavy. Prví traja boli ocenení drobnou odmenou. Písanie milých poznámok robí deťom trochu problém. Oveľa ľahšie sa hľadá na

niekom niečo zlé, ako dôvod ako niekoho pochváliť. Milými poznámkami si vzájomne v skupinách jednotlivci poďakovali a ocenili svoju prácu. Milé poznámky sa mohli rozdať komukoľvek z triedy a niekoľko týchto milých farebných lístkov som dostala aj ja ako učiteľka. Po skončení vyučovacieho bloku sa všetci usmievali a rodičia odchádzali skutočne nadšení. Spoločne s deťmi čítali, písali, tvorili, súťažili a strávili 90 minút. Získali predstavu o tom, ako ich dieťa zvláda čítanie v porovnaní s ostatnými. Pomáhali svojmu dieťaťu pochopiť čítanie a povzbudiť ho. Spoznali celý kolektív triedy i rodičia sa navzájom lepšie spoznávali.

2 Vianočné stretnutie

2.1 Všeobecná charakteristika stretnutia

Cieľová skupina : 4. ročník ZŠ

Časová náročnosť : 2 h

Hlavný cieľ stretnutia : pripomenúť si sviatok Vianoce, vedieť si zavinšovať, vedieť spolupracovať v skupine

Čiastkový cieľ stretnutia: zlepšiť sociálne a komunikačné zručnosti, nebáť sa vystupovať pred dospelými

Vymedzenie kompetencií: pracovať v atmosfére úcty a tolerance, pracovať v skupine hľadať v nej svoju rolu

Pomôcky: bingo, cinquain, rozstrihané vianočné obrázky, farebné lepiace papieriky, vianočné CD, CD- prehrávač, kláves, fixky

2.2 Postup a organizácia činnosti žiakov

a) Motivácia

Na netradičnom vianočnom stretnutí rodičov a žiakov privítame všetkých prítomných. Deti sú zatiaľ za dverami triedy pripravené na krátke vystúpenie. Prichádzajú do triedy so spevom vianočnej piesne. Striedajú sa vianočné vinše s piesňami a hrou na kláves. Dvaja moderátori stretnutia vysvetlia rodičom, čo ich na stretnutí čaká.

b) Činnosti

Prvá súťaž spočíva v zbieraní podpisov a rodičia aj žiaci ho už veľmi dobre poznajú, volá sa bingo – príloha 5. Po vyplnení všetkých polí na hárku papiera, vyhodnotíme najrýchlejších a darujeme im sladkú odmenu. Ďalšou aktivitou je skladanie neveršovaných básní cinquainov – príloha 6.

Štruktúra cinquainu:

Vianoce

Aké sú: _____

Čo robia: _____

Veta: _____

Zhrnutie: _____

Po dopísaní, nasleduje prezentácia jednotlivých skupín. Moderátori po odprezentovaní cinquainov pripraví všetkých prítomných na zvláštnu úlohu poskladať jednotlivé obrázky. Úloha však bude splnená, ak budú poskladané obrázky, všetkých skupín. Rozstrihané vianočné obrázky veľkosti A4 sú pripravené na jednotlivých stoloch. Na pokyn moderátorov sa začne skladať. Spočiatku úloha vyzerá jednoducho, počas skladania, však prídu žiaci aj rodičia na to, že im chýba jedna časť obrázku a jednu časť majú navyše. Musia prísť na to, že jednotlivé skupiny majú povymieňanú práve jednu časť obrázku. Obrázok bude úplne zložený, ak si navzájom skupiny povymieňajú jednotlivé časti (obr. č.5).

Obr. č. 5 *Skladanie obrázkov*
(foto: Hajrová M., 2009)

Ďalšou aktivitou bude štrukturované písanie. Na pripravené prázdne papiere každá skupina napíše 7 prídavných mien, ktoré označujú dobré ľudské vlastnosti. Spoločne rodičia aj deti vymýšľajú vlastnosti. Keď ich majú napísané, rozdáme skupinám predlohové lístky, do ktorých vpisujú už vymyslené prídavné mená, presne v takom poradí ako ich vytvorili.

Text do ktorého vpisujú prídavné mená:

Bližia sa _____ sviatky - Vianoce. Zo všadiaľ dýchala _____ atmosféra. Ľudia boli k sebe _____ a _____. V bytoch rozvoniavali _____ koláče. _____ a _____ stromčeky rozihrali _____ očka.

Po doplnení slov si odprezentujeme čo nám vyšlo. Všetkým prítomným vzniknuté texty vyčarovali úsmev na tvári.

c) **Záver**

Poslednou aktivitou v skupine je ocenenie sa. Pochvala za vzájomnú spoluprácu a to formou Milých poznámok na pripravené farebné lepiace lístky (obr. č. 6).

Obr. č. 6 Písanie Milých poznámok

(foto: Hajrová M., 2009)

2.3 Odporúčania pre prax:

Vianočné stretnutie prebiehalo popoludní pred vianočnými prázdninami. Trvalo asi 2 hodiny. Vopred som od detí zistila počet prítomných, pripravila som si tak presný počet stoličiek pre všetkých. Takýchto stretnutí sa s obľubou zúčastňujú celé rodiny, súrodenci a aj starí rodičia detí. Preto je dôležité vopred vedieť presný počet, aby sa dal pripraviť aj pracovný materiál. Na jednotlivých stoloch som si pripravila menovky, kde si mali hostia sadnúť. Rodičia priniesli na stretnutie aj vianočné pečivo, počas príchodu hrala vianočná hudba, svietili sviečky, všade vládla vianočná atmosféra. Stretnutie začalo krátkym programom, kde deti predniesli vianočné vinše, zaspievali koledy. Dvaja žiaci boli moderátormi podujatia, ktorí vtipne informovali všetkých čo sa bude robiť. Vždy po inštrukciách zasadli do skupín a pracovali s ostatnými. Pri aktivite bingo sa deti podpisovali do okienok označených slniečkom a rodičia mali označené okienka smajlíkom. Skladanie neveršovaných básní cinquainov je pre deti známe, rodičom ho priebežne počas aktivity vysvetľovali. Skladanie obrázkov bola aktivita, ktorá bola všetkým vysvetlená veľmi záhadne a to z dôvodu, aby sami prišli

všetci na to, že obrázok budú mať poskladaný iba vtedy ak nájdú svoju chýbajúcu časť. Skupiny mali navzájom pripravené rozstrihané obrázky s vymenenou jednou časťou. Neprišli na to hneď, ale až po chvíli skladania. Najväčší úsmev na tvári rodičov aj detí vyvolalo vkladanie prídavných mien do predloženého textu. Záver takýchto stretnutí už máme takmer tradičný a každý napísal niekomu milú poznámku. Rozdávali si všetci vzájomne milé pozdravy aj mimo skupín v ktorých pracovali. Po tejto aktivite nasledovalo občerstvenie a voľné rozprávanie sa. Všetci sme si zaželeli príjemné prežitie vianočných sviatkov a postupne sa rozchádzali domov. Rodičom sa takýto typ stretnutia veľmi páčil. Navzájom sme sa lepšie spoznávali ako kolektív, vytvorila sa v triede rodinná atmosféra. Výrazne sa zlepšila spolupráca nielen vo vzťahu učiteľ, rodič ale aj vzájomne medzi sebou.

Záver

Cieľom mojej práce bolo ukázať ako efektívne dosiahnuť ozajstné partnerstvo medzi učiteľom, rodinou, školou. Ak to má byť partnerstvo ozajstné, všetci zainteresovaní musia rozvíjať a zdokonaľovať zručnosť komunikovať, vyjednávať, kooperovať. Dobrými vzájomnými vzťahmi medzi rodičmi a pedagógmi dávame deťom istotu v dnešnom premenlivom a uponáhľanom svete. Nezavrhum ani tradičné formy spolupráce školy a rodiny, ale obohacujem ich o nové spôsoby a uvedomujem si, že samotná škola nedokáže pomáhať deťom. Takýmito stretnutiami s rodičmi, môžeme dosiahnuť nielen lepšie spoznanie sa navzájom, ale z izolovaného, apatického rodiča sa môže stať rodič – aktivista. Rodič a učiteľ by mali dospieť k vzájomnému uznaniu postavenia vo výchove a vzdelávaní detí, a to je dobrým začiatkom pre plodnú a prospešnú spoluprácu oboch autorít. Nestačí však vykonať iba tieto dve opísané aktivity. Je potrebné vytvoriť priestor pre dialóg a získať si dôveru rodičov. Moje pravidelné rodičovské stretnutia prebiehajú vždy formou komunitného kruhu. Rodičia sú vtedy komunikatívnejší a otvorenejší. Diskutujú nielen s učiteľom, ale aj medzi sebou. Na takýchto stretnutiach vládne vždy príjemná atmosféra a oveľa ľahšie sa riešia prípadné výchovno-vzdelávacie problémy.

Zoznam použitých bibliografických zdrojov

ADAMUSOVÁ, Mária et al..2001. *Projekt Orava v praxi*, Občianske združenie Orava pre demokraciu vo vzdelávaní, 2001. ISBN 80-968664-0-0

KLIMOVÍČ, Martin. 2009. *Tvorivé písanie v primárnej škole*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2009. ISBN 978-80-8068-982-7

MRÁZOVÁ, Andrea.2000. *Spolupráca rodiny a materskej školy*. Orava journal- zborník z celoslovenskej konferencie „Inovácie v škole“, 2000. ISSN – 1335 – 3497

Internetové zdroje:

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Ezop> (20.4.2012)

http://sk.wikipedia.org/wiki/Jean_de_La_Fontaine (25.4.2012)

http://sk.wikipedia.org/wiki/Ivan_Andrejevi%C4%8D_Krylov (20.4.2012)

http://sk.wikipedia.org/wiki/Jon%C3%A1%C5%A1_Z%C3%A1borsk%C3%BD (26.4.2012)

<http://www.aspsr.sk/dokumenty/spolupraca.pdf> (21.5.2012)

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Životopis bájkarov

Príloha 2 Bájky s ponaučeniami

Príloha 3 Obrázky k bájkam

Príloha 4 Bingo

Príloha 5 Vianočné bingo

Príloha 6 Cinquainy

Príloha 1 Životopis bájkarov

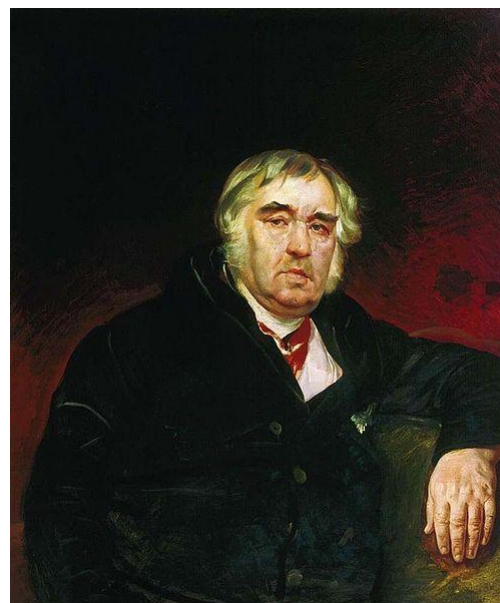
Ezop (po grécky *Aisópos*) bol starogrécky autor bájok. Patrí dodnes k najznámejším bájkarom. Pôsobil v Grécku asi v 6. st. pred Kr. Jeho tvorba sa spočiatku prednášala len ústne a zozbieral ju až v 3. storočí pred Kristom Demetrios Falérsky. O jeho živote toho nie je veľa známe, narodil sa pravdepodobne ako otrok v Sardách v Malej Ázii. V jeho bájkach vystupujú zvieratá, predmety alebo rastliny, ktorým prisudzuje ľudské vlastnosti.

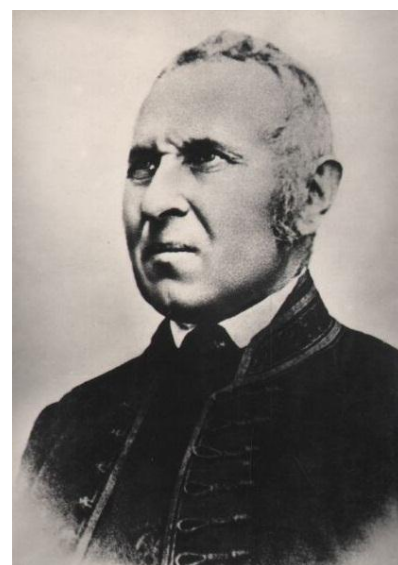
Jean de La Fontaine (1621 – 1695) bol francúzsky básnik obdobia klasicizmu. Je autorom bájok, rozprávok, básní, divadelných hier a operných libriet. Jeho bájky tvoria hlavné poetické dielo klasicizmu a sú jedným z najlepších literárnych diel francúzskej literatúry. Cieľom la Fontainea bolo dodať tomuto žánru vysokú hodnotu a dôležitosť, ktorý až dovtedy nebol vôbec významný a bol určený len pre školské cvičenia v rétorike a latinčine.

Ivan Andrejevič Krylov (1769-1844) bol najznámejší ruský bájkar. Pochádzal z chudobnej dôstojníckej rodiny. Svetovú slávu mu priniesli bajky, ktorých od roku 1809 vytvoril okolo dvoch stoviek. Kritizujú nielen zlé ľudské vlastnosti, ale majú predovšetkým sociálny podtext – nastavujú zrkadlo vtedajšej ruskej spoločnosti, cára nevynímajúc.

Jonáš Záborský (1812-1876) bol slovenský básnik, prozaik, dramatik, historik, novinár, kňaz a teológ. Je autorom mnohých bajok. Formu bajky si Záborský zvolil preto, aby mohol prostredníctvom príbehov o zvieratách pranierovať spoločnosť. A bolo aj čo. Záborský mal hodne komplikovanú a rozpolnú povahu. Nebol spokojný s nikým a s ničím a kritizoval prakticky všetko aj všetkých, čo mu prinieslo život bez priateľov a osamelosť.

O psovi a levovi

Pes sa jedného dňa rozhodol, že sa vyberie do džungle a zistí, čo tam je. Ešte nikdy v džungli nebol a nevedel, aké zvieratá tam žijú. Ani mu na um nezišlo, že by mal byť opatrný. V jeho domove ho pokladali za skvelého lovca. Uštvá a zabil veľa všelijakých zvierat. Bol si istý, že aj v džungli sa ho budú všetky zvieratá báť. Onedlho uvidel pred sebou leva. Ešte nikdy nijakého leva nevidel a tak sa ani trošku nezľakol. Pomyslel si, že aj toto veľké zviera sa stane jeho korisťou. Pes chvíľu kráčal za levom. Potom sa rozbehol, a keď bol tesne za ním, pripravil sa na skok. Vtedy sa majestátne zviera obrátilo a uprelo na svojho protivníka pohľad. Psa čosi varovalo, že zver, ktorý stojí pred ním, je oveľa silnejší a neľútostnejší ako zvieratá, ktoré doposiaľ stretol. Obe zvieratá sa chvíľu premeriavali očami. Potom lev otvoril papuľu a zareval. Pes ešte nikdy nepočul taký hrozný zvuk. Rev leva sa niesol pomedzi stromy. Pes sa od strachu nevládal ani pohnúť, nemohol odtrhnúť zrak od krvilačných tesákov. Uvedomil si tiež, akú má lev mohutnú hrud'. Vtedy sa otočil a dal sa na útek. Bežal džungľou, ako najrýchlejšie vládal, srdce mu divo bilo. Mal iba jedno želanie - aby bol čo najďalej od zvera, ktorý tak hrôzostrašne reve a má také strašné zuby. Líška, ktorá celú scénu pozorovala, sa nahlas zasmiala a zavolala za upaľujúcim psom: „Veľa ti nebolo treba, aby si zutekal, milý priateľ!“

Ponaučenie :

**Skôr ako sa
pustíme do zápasu,
mali by sme o
súperovi vedieť čo
najviac.**

O mestskej a poľnej myši

Poľná myš smutne pozorovala, ako si jej priateľka mestská myš balí kufre. Mestská myš strávil niekoľko nevelmi šťastných dní u poľnej myši na návšteve. Nepáčilo sa jej, že poľná myš žije v biede, živí sa len korienkami rastlín a obilím. Preto ju zavolala do mesta, že jej ukáže čo je život. Dve zvieratká sa vydali do veľkomesta, kde žila mestská myš. Najprv sa život v meste videl poľnej myši úžasný. Ešte nikdy nevidela také dobroty v komore, ktorú jej ukázala priateľka. Práve sa pustila do datlí, keď sa otvorili dvere. „Rýchlo!“ zapišťala mestská myš, „musíme sa skryť do úkrytu!“ V okamihu sa tlačili obe v malej a tesnej diere, kde bolo horúco. Po dlhej chvíli mestská myš povedala, že už môžu vyjsť. Povystierali zmeravené údy a poľná myš sa opäť pustila do svojho jedla, no kým sa stihla zahryznúť, znova sa otvorili dvere a opäť ten istý cirkus sa rýchlo schovať! Obe sa opäť tlačili v úzkej diere, nemohli ani myknúť fúzmi a srdcia im divo bili. To už bolo na ňu veľa a povedala priateľke: „Máš tu síce dobré jedlo, ale načo ti je, keď sa nemôžeš spokojne najesť? Idem domov!“ A tak si poľná myš zbalila kufor a cupkala mestskými ulicami, kým neprišla na svoje rodné pole. Spokojne vliezla do svojej poľnej diery a povedala si: „Sem patrí, páči sa mi keď môžem pomykať fúzmi a švihnúť chvostom kedykoľvek sa mi zachce. Nech si mestská myš sedí vo svojom meste a komore! Ja to mám rad tu.“

Ponaučenie :

**Všade dobre, ale
doma je najlepšie.**

Zajac a korytnačka

Zajac si neustále doberal korytnačku pre jej pomalú chôdzu. Ešte ani svoje posmešky nedovravel a už zasa dakde bežal. V ten deň prebehol okolo nej hádam stokrát a vždy sa jej posmieval, že so sebou vláči aj dom, aby sa mala na ceste kde vyspať. To už bolo priveľa! A tak múdra korytnačka, čo na svete žila možno aj sto rokov, zavolala na zajaca: „ Počkaj chvíľu, zastav sa! Stavím sa s tebou, že na pretekoch, ktoré som vymyslela, prídem do cieľa skôr ako ty!“

„Ty si sa azda zbláznila. Veď ja som známy bežec!“ smial sa zajac. Stávkou však napokon prijal. Dnes sa už nikto nepamätá, o čo sa vlastne stavili, či to bolo veľa a či málo, ba ani to, kto im bol pri tom behu rozhodcom. Len čo sa o stávke do počuli zvieratká so záujmom prichádzali, aby preteky videli.

Zajacovi sa preteky zdali veľmi ľahké, stačilo mu urobiť zopár rýchlych skokov, takých, akými svorke loveckých psov doteraz vždy unikol. Mal teda času dostatok, pokojne sa na tráve pásol, chvíľu driemal, potom mrkvu chrúmal, podchvíľou vetril a načúval. Nedbal, že korytnačka sa už na trasu vydala. „Nezožnem veľa slávy zo súperenia s takým pomalým tvorom,“ myslí si zajac, zahanbený, že za súpera má starú korytnačku. „ Vari bude dobré dať jej slušný náskok, aby ma zvieratká za takéto preteky nevysmiali.“ A tak odbehol na stráň a popásal sa . „Veď ti ja ukážem, kto je tu súcim bežcom a kto bude víťazom,“ zastrájal sa, ale o chvíľu už ležal, driemal, až napokon na teplom slniečku zaspal.

Zobudilo ho nadšené povzbudzovanie zvieratiek, ktorým pred cieľom víтали korytnačku. V tej chvíli vystrelil ako šíp. A hoci bežal ako najrýchlejšie vládol, korytnačka bola v cieľi prvá. Zajac preteky prehral.

Ponaučenie :

**K úspechu sa
možno dopracovať
skôr vytrvalosťou
než rýchlosťou.**

Lev a komár

„Heš, ty odporný hmyz! Hnusíš sa mi!“ takto jedného dňa lev odháňal dobiedzajúceho komára. Ten sa však na jeho slová veľmi nahneval a zaraz mu aj vojnu vypovedal. Nezl'akol sa titulu kráľa zvierat, ba ani levej sily. A hneď si to aj zdôvodnil: „Vôl je predsa väčší ako lev, a kráča, kam ja chcem.“ Len čo si všetko ujasnil, začal sa pripravovať na útok. Najskôr zapištal bojový signál, potom ako orol chvíľu nad levom krúžil, zrazu ho prudko do šije bodol, až ten od prekvapenia i bolesti zreval. Komár však nelenil, útok za útokom na leva podnikal, štípal ho na krku, do nosa a uší ho nemilosrdne bodal, ba aj do nozdier mu vliezol. Lev od bolesti reve, zúri, metá sa. Oči sa mu krvou podlievajú, z papule mu od hnevu pena vyteká. Maličký komár je zrazu hrdinom. A ešte sa aj dobre zabáva, keď vidí, že lev je od jeho štípancov celý dokrvavený. Nešťastný lev stratil dôstojnosť: švihá chvostom sem i tam, pazúrmí si svrbiacu kožu zlostne driape. Maličkého soka však, ani raz nezasiahne. Napokon vysilený a s krvavými ranami klesá na zem. A tak komár – odporný hmyz – odlieta víťazne. Piští na svoju slávu rovnako, ako predtým pištal do útoku. Nebývala pýcha mu však celkom zastrela zrak, a tak nečakane skončil v pavúčích osídlach.

Ponaučenie :

**Najväčším
nepriateľom
nemusí byť len
silák; tí, čo dokážu
prekonať veľké
prekážky, neraz na
malých
stroskotajú.**

O dvoch somároch

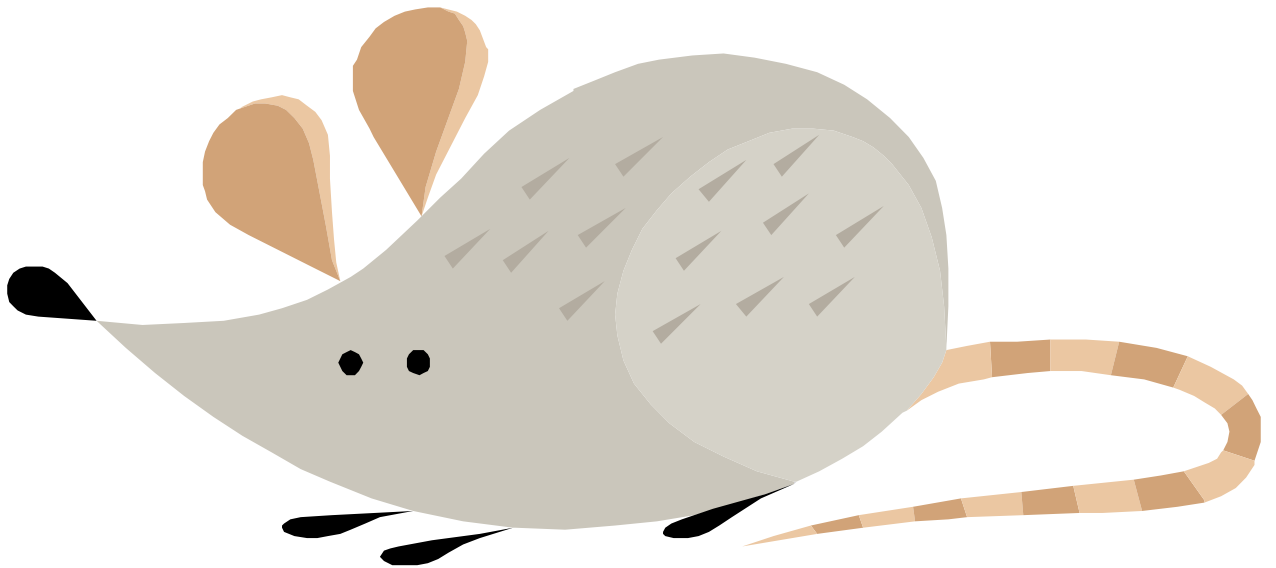
Pohonič, čo dlhým drúkom ako kráľ žezlom vládol, viedol svojich dvoch somárov s nákladom. Jeden niesol v košoch upevnených na chrbte hubky, čo mali ako špongia ľuďom slúžiť. Vykračoval si ľahko ako páv. Ten druhý, čo mal koše plné soli,, kráčal ťažko a namáhavo. Putovali cez hory a doly, dedinami, lesmi, až sa napokon dostali k riečnemu brodu. Tam všetci traja – trochu v rozpakoch- zastali, lebo bolo po daždi a voda v rieke stúpila. Pohonič, ktorý brod veľmi dobre poznal, vysadol na somára, čo si dovtedy ľahko vykračoval. Druhého somára palicou pohnal do vody. Ten chvíľu otáľal, ale napokon do mútnej vody vstúpil. Strhol ho spodný vír, podrazil mu nohy, ale o chvíľu šťastne vystúpil na druhý breh rieky. Somár s gazdom na chrbte videli, že rieka sa dá preplaviť. Bez rozmyslu vykročili po stopách prvého somára. Lenže náklad hubiek po chvíli nasiakol vodou a ťahal zviera ku dnu. Bolo jasné, že somár nemá dost' síl, aby sa dostal na druhý breh. Vyľakaný pohonič objal v strachu somára okolo krku. Na ratu volá a na pomoc čaká. V poslednej chvíli ho pred istou smrťou však ktosi zachránil.

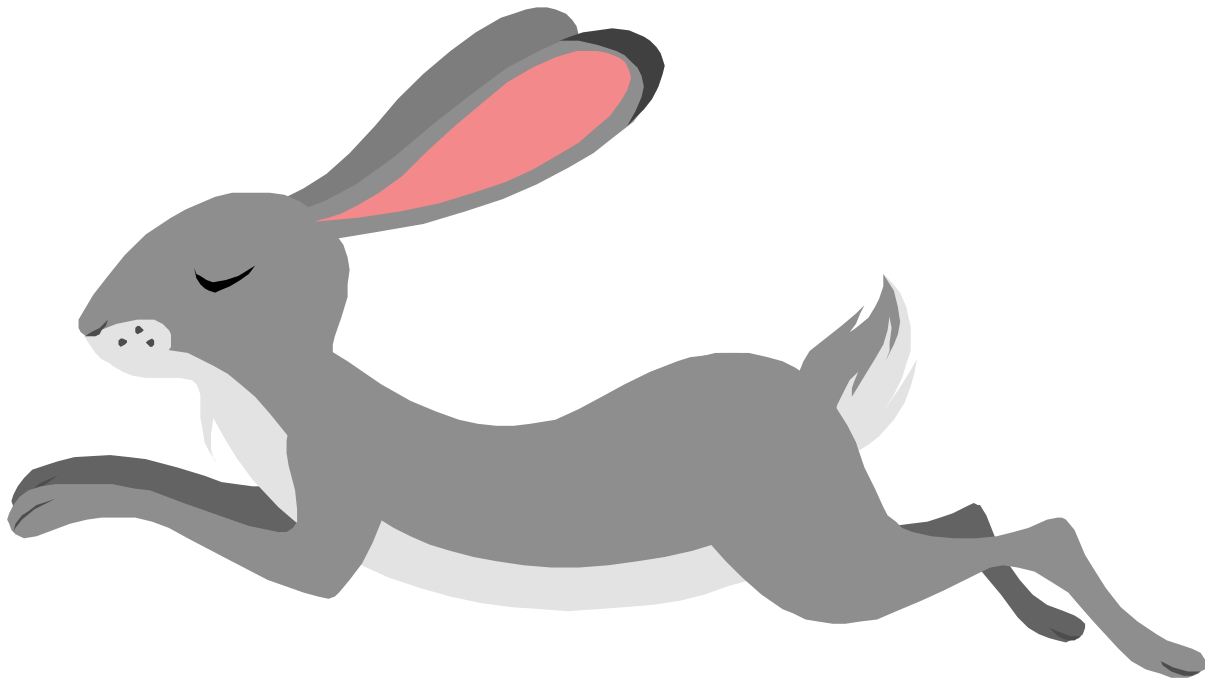
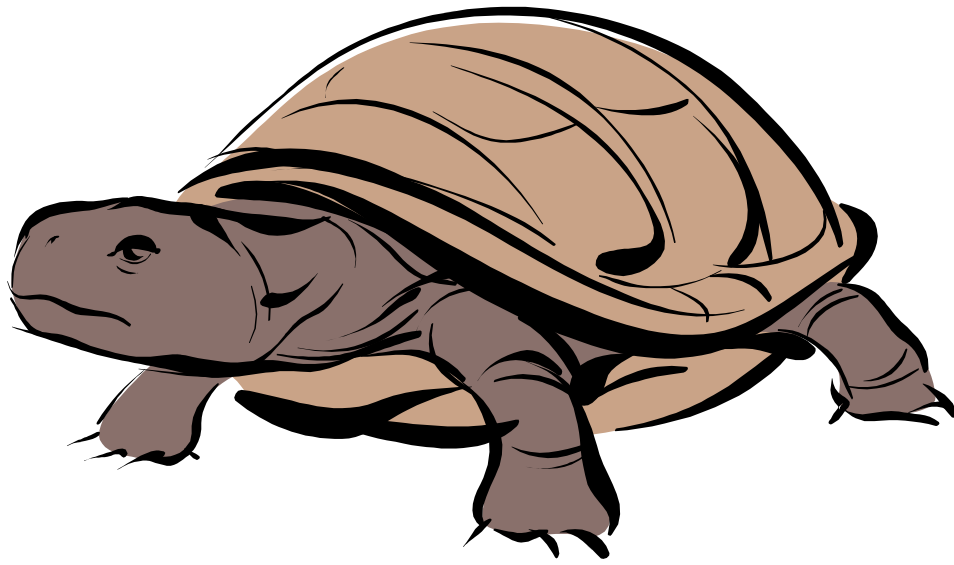
Ponaučenie :

**Netreba bez
rozmyslu
napodobňovať
správanie iných.**

Príloha 3 Obrázky k bájkam

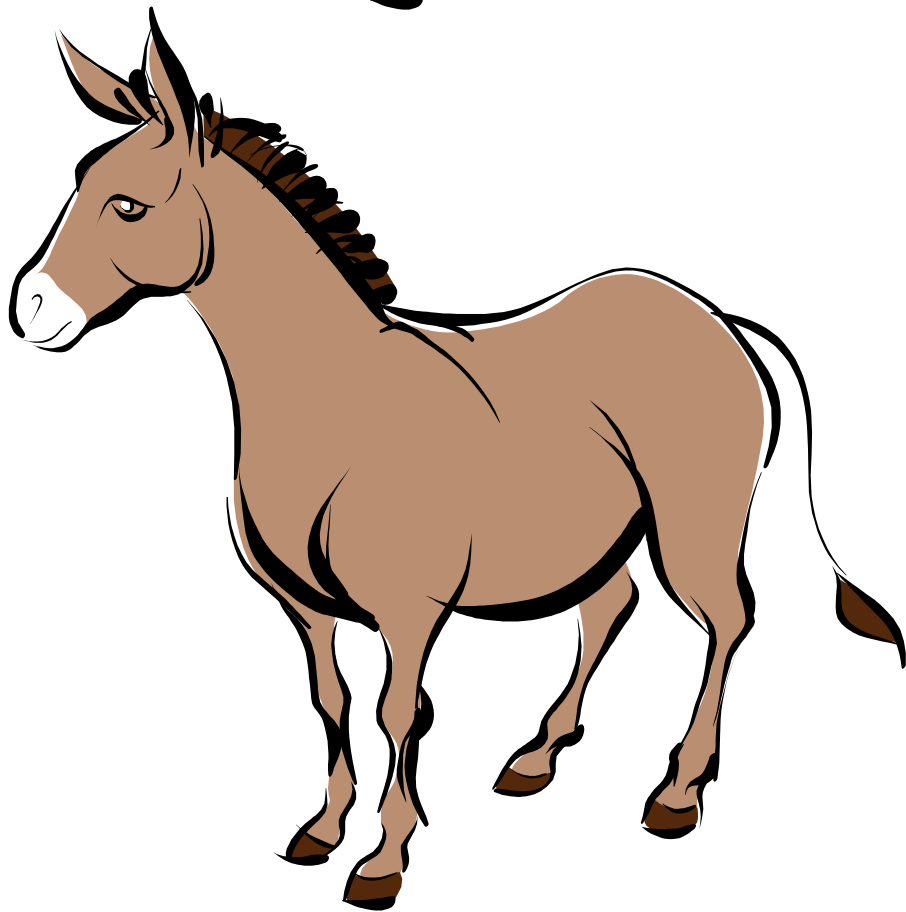
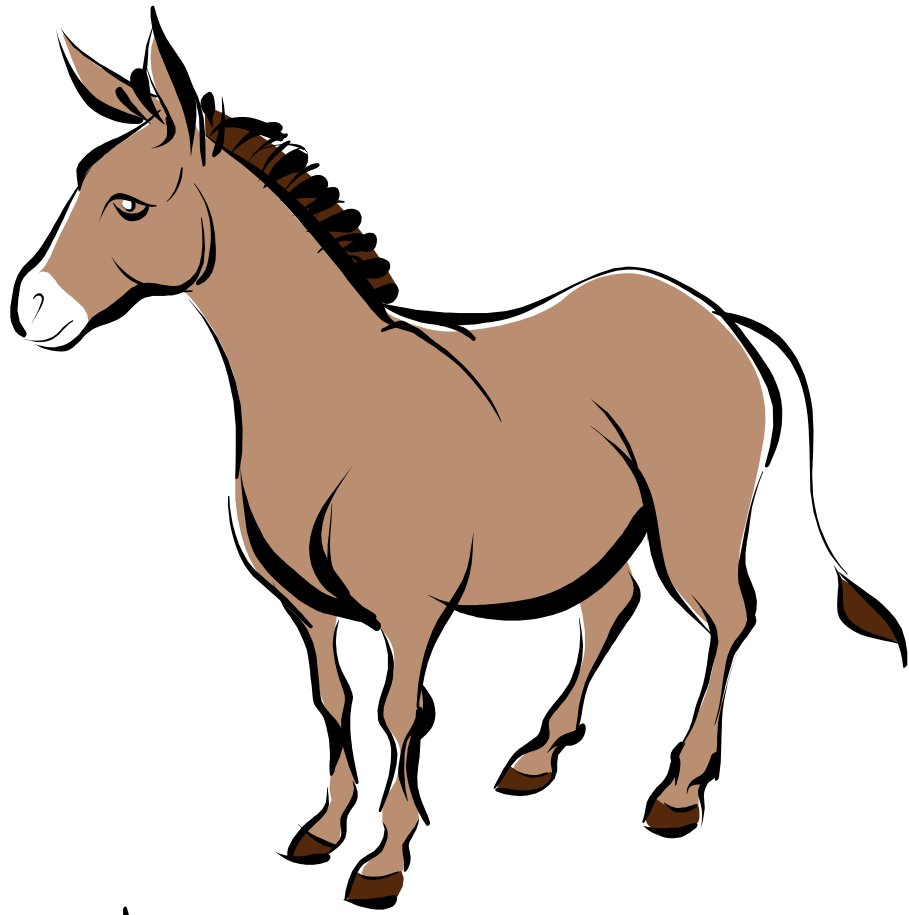

Príloha 4 Bingo

<p>Vypočítaj: 20+30+40=</p>	<p>Rieka , ktorá tečie cez Topoľčany sa volá :</p>	<p>Doplň y-ý. i-í : L_ž_čka</p>	<p>Kalendárny rok má _____ mesiacov.</p>
<p>Štedrý deň je :</p>	<p>Vypočítaj : 46+9=</p>	<p>Naša škola sa nachádza na ulici :</p>	<p>Napiš 2 tvrdé spoluhlásky:</p>
<p>Známy bájkar je :</p>	<p>Chodci majú chodiť po ceste po _____ strane.</p>	<p>Doplň y-ý. i-í Ol_mpiáda</p>	<p>Vypočítaj : 79+6=</p>
<p>Napiš názov jednej susednej obce :</p>	<p>Napiš 2 mäkké spoluhlásky:</p>	<p>Vypočítaj : 82-7=</p>	<p>Napiš meno jedného spisovateľa :</p>

Príloha 5 Vianočné bingo

<p>Nemám darček pre niektorého člena rodiny</p> <p>☺</p>	<p><i>Ocko zabíja kapra</i></p> <p>☀</p>	<p>Mám plnú hlavu starostí</p> <p>☺</p>	<p><i>Pomáham pri výzdobe vianočného stromčeka</i></p> <p>☀</p>
<p><i>Po večeri môj tanier nezostane plný</i></p> <p>☀</p>	<p>Na štedrý večer máme hubovú polievku</p> <p>☺</p>	<p><i>Pozerám aj televízor, ale nezabudnem na pomoc mame</i></p> <p>☀</p>	<p>Všetko robím v pohode a v klúde</p> <p>☺</p>
<p>Aj v našej rodine som ako žena na všetko sama</p> <p>☺</p>	<p><i>Chystám prekvapenie pre mojich rodičov</i></p> <p>☀</p>	<p>Okná v našej rodine už máme umyté</p> <p>☺</p>	<p><i>Teším sa na Vianoce</i></p> <p>☀</p>
<p><i>Na štedrý večer zjem rezeň</i></p> <p>☀</p>	<p>Stihla som už zabaliť darčeky</p> <p>☺</p>	<p><i>Zjem oblátku s cesnakom</i></p> <p>☀</p>	<p>Na štedrý večer máme kapustnicu</p> <p>☺</p>

Vysvetlivky : ☀ vyplní dieťa
 ☺ vyplní rodič

Príloha 6 Cinquainy

